



BANK SPÓLDZIELCZY
w Jeleśni

**Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym
z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Jeleśni
wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku**

I. Wprowadzenie

1. Bank Spółdzielczy w Jeleśni, z siedzibą w Jeleśni, 34-340 Jeleśnia ul. Żywiecka 8, zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem) dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, dotyczące zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem operacyjnym oraz pozostałe ujawnienia wynikające z Rozporządzenia CRR art. 447 i Rekomendacji KNF wg stanu na dzień 31.12.2021 roku.
2. Niniejsze Ujawnienie stanowi realizację „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Jeleśni”.
3. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym.
4. Dane liczbowe prezentowane są w tysiącach złotych a ewentualne różnice w sumach i udziałach mogą wynikać z zaokrągleń kwot do pełnych tysięcy złotych oraz zaokrągleń udziałów procentowych do dwóch miejsc dziesiętnych.

II. Informacje ogólne o Banku.

Bank Spółdzielczy w Jeleśni jest spółdzielnią prowadzącą samodzielnie i samorządnie swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
2. Ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze;
3. Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
4. Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji;
5. Innych ustaw;
6. Rekomendacji Komisji Nadzoru finansowego;
7. Statutu Banku.

Na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Bank jest zrzeszony z Bankiem polskiej Spółdzielczości S.A. Zasady współpracy w Zrzeszeniu reguluje Umowa Zrzeszenia.

Na podstawie Umowy Systemu Zrzeszenia BPS, Bank stał się uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank prowadzi działalność bankową na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych. W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Jeleśni prowadził działalność w następujących placówkach:

- Centrala w Jeleśni,
- Punkt Kasowy Jeleśnia Rynek.

Członkami Banku są osoby fizyczne. Liczba udziałowców na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 1231. Wysokość jednego udziału wynosi 50,00 zł. Ilość udziałów zadeklarowanych ogółem wyniosła na dzień 31.12.2021 r. 62 tys. zł. W Banku nie wystąpili udziałowcy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli). Zatrudnienie na koniec grudnia 2021 r. kształtowało się na poziomie 12 pracowników.

III. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykami.

Informacje ogólne o systemie zarządzania.

System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie Strategii zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Jeleśni, obejmujące cele i organizację zarządzania ryzykiem, a także apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykami w Banku Spółdzielczym w Jeleśni odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz przepisy wewnętrzne Banku przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Nadrzędnym celem prowadzonej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem jest zapewnienie właściwego zarządzania wszystkimi istotnymi ryzykami występującymi w działalności Banku. Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego określa mapę ryzyka istotnego w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk, z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest **ryzyko kredytowe** oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko inwestycji finansowych. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

- 1) ryzyko rynkowe przejawiające się w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
- 2) ryzyko operacyjne,
- 3) ryzyko płynności i finansowania,
- 4) ryzyko braku zgodności,
- 5) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną ww. ryzyk,
- 6) ryzyko biznesowe przejawiające się w Banku jako ryzyko wyniku finansowego,
- 7) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 8) ryzyko reputacji,
- 9) inne ryzyka uznane przez Bank za istotne w procesie oceny istotności ryzyk przeprowadzanym w danym roku.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
- 5) zasady kontroli ryzyk.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W celu realizacji procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka ujętych w Planach finansowych oraz Strategii Działania, są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
- 5) Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
- 6) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
- 7) Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
- 8) Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w

sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.

- 9) Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
- 10) Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.
- 11) Wdrożenie w Banku odpowiedniej kultury zarządzania ryzykiem.

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Banku następuje poprzez:

- 1) Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii działania Banku, w której jednym z podstawowych długoterminowych celów jest zapewnienie odpowiednich kapitałów (celów kapitałowych) na pokrycie podejmowanych przez Bank rodzajów i wysokości ryzyka, z uwzględnieniem zapisów zawartych w Pakiecie CRD IV/CRR. Zasady opracowania Strategii działania (zwanej również planem wieloletnim lub polityką długookresową) zawarte są w Zasadach sporządzania, realizacji i monitorowania wykonania planu finansowego w Banku Spółdzielczym w Jelesni.
- 2) Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku niniejszej Strategii, zawierającej cele strategiczne i planowane działania średnio i długookresowe, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym (ryzykiem biznesowym).
- 3) Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje, obowiązujące w Banku.
- 4) Wskazanie obszarów ryzyka, wymagających modyfikacji lub uzupełnienia technicznych i organizacyjnych instrumentów ograniczania skutków podejmowanego ryzyka.
- 5) Opracowanie, wdrożenie, okresowy przegląd i aktualizacja wdrożonych metod zarządzania ryzykiem w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku.
- 6) Określenie zadań i wyznaczenie stanowisk służbowych w strukturze organizacyjnej Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Schemat organizacji zarządzania ryzykiem (w ramach struktury organizacyjnej) zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
- 7) Bieżąca aktualizacja szczegółowych pisemnych procedur obejmujących pomiar, limitowanie, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka w Banku.
- 8) Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.
- 9) Organizacja systemu kontroli wewnętrznej i audytu.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
- 4) Stanowisko ds. zgodności,
- 5) Komitet Kredytowy,
- 6) Zespół Analizy Ryzyk i Sprawozdawczości monitorujący ryzyko,
- 7) Kontrola wewnętrzna,
- 8) Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność Komórki monitorującej ryzyko poprzez zapewnienie jej bezpośredniego dostępu do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

- 1) **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania

poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

- 2) **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
- 3) **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
- 4) **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego w Banku Spółdzielczym w Jeleśni”
- 5) **Komórka monitorująca ryzyko** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 6) **Stanowisko ds. zgodności** – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
- 7) **Kontrola wewnętrzna** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Kontrola wewnętrzna funkcjonalna sprawowana jest przez Członków Zarządu Banku. Audyt wewnętrzny sprawowany jest przez SSOZ BPS i dokonuje analitycznej kontroli poprawności realizacji procesu zarządzania ryzykiem w Banku.
- 8) **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje niniejsza Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie Procedury oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Jeleśni.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) Gromadzenie informacji.
- 2) Identyfikację i ocenę ryzyka.
- 3) Limitowanie ryzyka.
- 4) Pomiar i monitorowanie ryzyka.
- 5) Raportowanie.
- 6) Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku. Do każdego istotnego rodzaju ryzyka ustalany jest limit strategiczny wyznaczany spośród ustalonych przez Radę Nadzorczą wskaźników ogólnego poziomu ryzyka. Limit strategiczny to wskaźnik o szczególnym znaczeniu dla Banku

wymagający znaczącego zaangażowania w jego osiągnięcie lub utrzymanie w dłuższej perspektywie czasowej. W przypadku przekroczenia limitu strategicznego Zarząd powiadamia Radę Nadzorczą o tym fakcie niezwłocznie tj. na najbliższym posiedzeniu wraz ze wskazaniem działań jakie zostały podjęte w celu ograniczenia przypadków przekroczenia tego limitu w przyszłości.

Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, określonego w WPN (wewnętrzny plan naprawy).

Wysokość limitów alokacji kapitału wyznaczonych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk zidentyfikowanych jako istotne i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku, zawiera poniższa tabela.

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>% alokacji kapitału</i>
Ryzyko kredytowe	45%
Ryzyko operacyjne	7%
Ryzyko koncentracji	2%
Ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko stopy procentowej	16%
Ryzyko płynności i finansowania	3%
Ryzyko biznesowe przejawiające się jako ryzyko wyniku finansowego	3%
Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności)	1%
Ryzyko cyklu gospodarczego	1%
Ryzyko nadmiernej dźwigni	0%
Pozostałe ryzyka	2%
Razem:	80%

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Zasady ustalania i aktualizacji wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania określają wewnętrzne procedury Banku. Ustalanie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie ekspozycji na ryzyko, a także wykrywanie przypadków niepożądanego wzrostu ryzyka. Zarząd w wewnętrznych regulacjach określa sytuację i warunki, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia, wyeliminowanie tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej – SIZ. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka a raporty w zakresie zarządzania ryzykiem dostarczają informacji na temat:

- profilu ryzyka;
- wielkości i rodzajów ryzyk zidentyfikowanych w działalności Banku;
- wielkości oraz wykorzystania limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko;
- wyników testów warunków skrajnych;

- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Limity strategiczne w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka:

<i>Limit</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Stan na 31.12.2021 r.</i>
<i>Ryzyko kredytowe i koncentracji</i>		
jakość portfela kredytowego	8,0%	1,13%
jakość detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK)	1,0%	0%
jakość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH)	6,0%	1,05%
maksymalny wskaźnik DtI	65%	przestrzegany
maksymalny wskaźnik LtV	80%	przestrzegany
wielkości portfela DEK w portfelu kredytowym ogółem	25%	21,90%
udziału EKZH w portfelu kredytowym ogółem	70%	42,37%
<i>Ryzyko operacyjne</i>		
Limit rocznych strat netto z tytułu ryzyka operacyjnego	50% wskaźnika BIA	2,74%
<i>Ryzyko płynności</i>		
Wskaźnik płynności LCR	min 1,05	4,32
<i>Ryzyko stopy procentowej</i>		
limit na zmianę wartości ekonomicznej Banku w relacji do kapitału podstawowego TIER 1	15%	-
<i>Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej</i>		
Wskaźnik dźwigni	min. 3.3%	12,83%
<i>Ryzyko biznesowe</i>		
Wskaźnik C/I	max 85	90,57
<i>Ryzyko kapitałowe</i>		
Łączny współczynnik kapitałowy	min. 10,5%	24,81%

IV. Fundusze własne.

Zestawienie poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku Spółdzielczego w Jeleśni według stanu na dzień 31.12.2021 roku.

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2021 r.
	tys. zł.
Fundusze własne, w tym:	5 301,00
Kapitał Tier I, w tym:	5 301,00
- Kapitał podstawowy Tier I	5 301,00
- Kapitał dodatkowy Tier I	
Kapitał Tier II	

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym:	1 709,00
- z tytułu ryzyka kredytowego:	1 459,00
- z tytułu ryzyka walutowego:	
- z tytułu ryzyka operacyjnego:	250,00
Łączny współczynnik kapitałowy	24,83
Współczynnik kapitału Tier I	24,83
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	24,83
Kapitał wewnętrzny	5 301,00

Główne cechy instrumentów w kapitale podstawowym TIER I:

- fundusz zapasowy w wysokości 6.759 tys. zł.
- fundusz udziałowy w wysokości 62 tys. zł
- wartość pomniejszająca kapitał TIER I 1.520 tys. zł.

Bank będzie utrzymywał fundusze własne na poziomie zgodnym z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu i Dyrektywie.

Zasadniczym celem kapitałowym jest sukcesywnie zwiększanie poziomu funduszy własnych, pozwalające na pokrycie zidentyfikowanych istotnych ryzyk występujących w działalności Banku na poziomie określonym w niniejszej Polityce.

Głównymi źródłami pozyskania kapitałów jest zysk netto. Wyłącznie odpisy z zysku na fundusz zasobowy oraz wpływ „wpisowego” mogą stanowić źródło zwiększenia kapitałów o najwyższej jakości tj. Tier I i Tier podstawowy I.

Celem Banku jest takie zwiększenie poziomu funduszy własnych, które przy akceptowanym przez Radę Nadzorczą tempie przyrostu aktywów ważonych ryzykiem pozwoli na utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 10,5% oraz współczynnika kapitału Tier I na poziomie nie niższym niż 9,5%.

V. Adekwatność kapitałowa.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez przepisy Rozporządzenia CRR oraz regulacje wewnętrzne. Bank zarządzając adekwatnością kapitałową uwzględnia stanowisko KNF w zakresie zalecanych dodatkowych buforów kapitałowych. Celem procesu zarządzania adekwatnością kapitałową jest zapewnienie utrzymania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Bank w swojej działalności dokonuje identyfikacji ryzyk występujących w działalności, z uwzględnieniem istotnych rodzajów ryzyka Filaru I (kredytowe, koncentracji, operacyjne, płynności) dla których pomiar ilościowy zgodnie z „Procedurą oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Jeleśni” przekracza wartości graniczne i Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie tych rodzajów ryzyk, bądź uznaje ryzyka za istotne ze względu na kryterium jakościowe analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku ryzyk znacząco wpływających na generowane wyniki, bądź objętych szczególnymi regulacjami i normami nadzorczymi.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy
1.	Gotówka	0
2.	Należności od podm. klasy II zabezp. papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot kl. I (FOŚG), bony skarbowe	0
3.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20
4.	Należności od banków uczestników IPS	0
5.	Należności od IPS FZ	7
6.	Należności powyżej 1 roku – akcje, obligacje, udziały	233
7.	Należności od pozostałych jednostek monetarnych /certyfikaty/	3
8.	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	61
9.	Ekspozycje wobec osób fizycznych i MiSP	251
10.	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	767
11.	Ekspozycje przeterminowane	59
12.	Aktywa trwałe, konta rozliczeniowe	42
13.	Inne ekspozycje /FOŚG/	16
RAZEM		1.459

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych oraz dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota minimalnego wymogu kapitałowego	Kwota dodatkowego wymogu kapitałowego
1.	ryzyko kredytowe	1.459	0
2.	ryzyko operacyjne	250	0
3.	ryzyko koncentracji zaangażowań	0	0
4.	ryzyko stopy procentowej	0	29
5.	ryzyko płynności	0	0
6.	ryzyko biznesowe przejawiające się jako ryzyko wyniku finansowego	0	
7.	ryzyko kapitałowe	0	0
8.	ryzyko cyklu gospodarczego	0	6
RAZEM		1.709	29

Łączna wartość wymogów kapitałowych na 31.12.2021 roku wyniosła 1.709 i w ocenie Banku jest wystarczająca i pozwala utrzymać wypłacalność na bezpiecznym poziomie. Wskaźnik (współczynnik) kapitału TIER I wynosi na 31.12.2021 r. 24,83%. Współczynnik kapitałowy przy uwzględnieniu dodatkowych wymogów kapitałowych wynosi na 31.12.2021 r. 24,41%. Fundusze własne pozwalają w całości pokryć wymóg kapitałowy, którego podstawowym składnikiem jest ryzyko kredytowe.

Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań, wraz z wyliczeniem wartości kapitału wewnętrznego.

W zakresie wyliczania wymogów minimalnych, określonych w Rozporządzeniu UE, Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- Ryzyko kredytowe – zastosowanie metody standardowej;
- Ryzyko operacyjne – zastosowanie metody wskaźnika bazowego do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

Miarą adekwatności kapitałowej jest przede wszystkim łączny współczynnik kapitałowy.

Łączna wartość kapitału regulacyjnego. Kapitały TIER1 na dzień 31.12.2021 r. Bank posiadał w wysokości 5.301 tys. zł natomiast łączna wartość wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe i operacyjne wynosiła 1.709 tys. zł.

Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko.

Alokacja funduszy własnych Banku na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Dyrektywy oraz wewnętrznymi przepisami Banku, m. in. wewnętrznym procesem oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP). Szacowanie kapitału wewnętrznego dokonywane jest z uwzględnieniem oceny ryzyka. Bank ustala limity alokacji kapitału na ryzyka zidentyfikowane jako istotne na podstawie oceny procesu zarządzania adekwatnością kapitałową.

Rodzaj ryzyka	alokacja kapitału na 31.12.2021 r.	Wykorzystanie limitu alokacji na 31.12.2021 r.
Ryzyko kredytowe	45%	50,04%
Ryzyko rynkowe	0%	0%
Ryzyko operacyjne	7%	67,31%
Ryzyko koncentracji	2%	0%
Ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko stopy procentowej	16%	18,19%
Ryzyko płynności i finansowania	3%	0%
Ryzyko biznesowe przejawiające się jako ryzyko wyniku finansowego	3%	0%
Ryzyko kapitałowe	1%	0%
Ryzyko cyklu gospodarczego	1%	0%
Ryzyko nadmiernej dźwigni		
Pozostałe ryzyka	2%	0%
Razem limit alokacji:	80%	

Limit funduszy własnych na pokrycie wymogów kapitałowych na 31.12.2021 r. wynosi 80%.

VI. Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów informatycznych, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne ograniczony jest poprzez limity dla wskaźników KRI (Kluczowe Wskaźniki Ryzyka) oraz dopuszczalny poziom strat operacyjnych, wynoszący max. 50% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne. Straty z tytułu ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2021 wyniosły 3 tys. zł. W 2021 roku nie stwierdzono wystąpienia istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w Banku Spółdzielczym w Jeleśni wylicza się wg metody wskaźnika podstawowego BIA (art. 315-316 Rozporządzenia). W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP) Bank bada, czy alokowany kapitał obliczony wskazaną metodą jest wystarczający na pokrycie ponoszonego ryzyka. Jest to średni wynik działalności Banku za ostatnie 3 lata pomnożony przez wskaźnik 15%. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2021 rok wynosi 250 tys. zł.

W przypadku zaistnienia takiej konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizację odpowiednich szkoleń dla pracowników. Bank zwraca również dużą uwagę na zapewnienie i dalsze podnoszenie bezpieczeństwa usług bankowości internetowej oraz innych kanałów elektronicznego dostępu dla Klientów.

Narażenie Banku na ryzyko operacyjne jest umiarkowane

VII. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust.2 Rozporządzenia CRR bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału TIER I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej).

Ujawnienie wskaźnika dźwigni, przedstawia poniższa tabela.

<i>L.p.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
1	Pozycje bilansowe	67 997
2	Pozycje pozabilansowe z zastosowaniem współczynnika konwersji 10%	44
3	Pozycje pozabilansowe z zastosowaniem współczynnika konwersji 50%	368
4	Kapitał TIER I	5301
5	Miara całkowitej ekspozycji wskaźnika dźwigni	68 409
6	Wskaźnik dźwigni	7,75%

VIII. Informacja w zakresie zarządzania konfliktem interesów, zgodnie z Rekomendacją Z (13.6) oraz o zasadach wynagradzania (30.1).

Zarządzanie konfliktem interesów

Bank Spółdzielczy w Jeleśni, zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. i będący uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej tego Zrzeszenia, prowadzi swoją działalność dążąc do unikania konfliktów interesów pomiędzy bankiem i jego Klientami oraz podejmuje stosowne działania w celu identyfikacji i unikania konfliktów interesów Rada Nadzorcza i Zarząd Banku zatwierdza zasady zarządzania ładem korporacyjnym jako element Polityki zgodności, z uwzględnieniem unikania ryzyka konfliktów interesów.

Konflikty interesów mogą powstać pomiędzy: Bankiem a Klientem; osobą powiązaną z Bankiem a Klientem; dwoma lub więcej Klientami Banku; dostawcą usług a Klientem; Bankiem a dostawcą usług; dwoma lub więcej osobami powiązanymi z Bankiem (pracownikami Banku). Potencjalnymi źródłami konfliktu interesów są w szczególności sytuacje, w których występuje:

- prawdopodobieństwo uzyskania korzyści finansowej lub uniknięcia straty finansowej, kosztem Klienta;
- zainteresowanie rezultatem usługi świadczonej Klientowi lub transakcji przeprowadzonej w imieniu Klienta, które różni się od zainteresowania jakie Klient pokłada w takim rezultacie;
- zachęta (w postaci pieniędzy, towarów lub usług, innych niż standardowa prowizja lub opłata za taką usługę) do oferowania Klientowi określonego produktu/usługi lub przedkładania interesu Klienta lub grupy Klientów nad interesem innego Klienta;
- zbieżność działalności prowadzonej przez Bank, dostawcę usług lub osobę powiązaną z Bankiem z działalnością Klienta;
- powiązania personalne pomiędzy osobami powiązanymi z Bankiem, dostawcami usług i klientami Banku.

Obszarami narażonymi szczególnie na wystąpienie Konflikty interesów mogą być następujące rodzaje działalności Banku:

- przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia produktów uzupełniających Banku (np. ubezpieczenia, papiery wartościowe itp.);
- finansowanie przedsiębiorstw;
- dostarczanie usług dla Banku przez osoby powiązane z Bankiem;
- prowadzenie własnej działalności gospodarczej przez osoby powiązane z Bankiem;
- kontrola wewnętrzna i/lub audyt sprawowany przez osoby powiązane personalnie z osobami powiązanymi z Bankiem;
- wykonywanie własnych czynności bankowych przez Pracowników Banku;
- uczestnictwo osób powiązanych personalnie z Klientami i Dostawcami usług w procesach decyzyjnych dotyczących współpracy z Klientami i Dostawcami Usług;
- własna działalność inwestycyjna Banku.

Przykłady Konflikty Interesów, mogące powstać w związku z działalnością Banku:

- Bank może prowadzić działalność inwestycyjną na własny rachunek oraz na rachunek Klientów, podczas gdy inni Klienci są aktywni na tych samych rynkach w tym samym czasie;
- Bank lub osoba powiązana z Bankiem otrzymują znaczące prezenty lub korzyści osobiste (włącznie z zachętami o charakterze niepieniężnym), które mogą mieć wpływ na zachowanie pozostające w konflikcie z interesami Klientów Banku;
- pracownik Banku lub inna osoba powiązana z Bankiem prowadzi działalność gospodarczą na tym samym rynku, co Klient;
- sprawowanie kontroli wewnętrznej i audytu przez osoby kierujące wcześniej audytowanymi obszarami;
- powiązania personalne pomiędzy osobami kontrolującymi a kontrolowanymi;
- bezpośrednia zależność służbowa osób powiązanych personalnie.

W celu sprawnej identyfikacji i zarządzania Konfliktami Interesów Bank wprowadził następujące środki:

- jednostki organizacyjne Banku działają w odpowiednim stopniu niezależności poprzez wprowadzenie odpowiedniej struktury organizacyjnej i zapewnienie kontrolowanego dostępu do pomieszczeń jednostek, które w swoim codziennym działaniu mają do czynienia z informacjami poufnymi;
- procesy i procedury wewnętrzne zapewniają przeciwdziałanie przepływowi informacji poufnych, który mógłby zaszkodzić interesom Klienta;
- wewnętrzne rozwiązania organizacyjno-techniczne zapewniają nadzór nad działaniami pracowników jednostek, które w swoim codziennym działaniu mają do czynienia z informacjami poufnymi;
- istnieją procedury zapewniające ujawnianie uczestnictwa Osób powiązanych z Bankiem w organizacjach czy instytucjach i ich aktywności biznesowej prowadzonej poza pracą w Banku oraz powiązań z Klientami Banku;
- informacje poufne będące w posiadaniu Banku są analizowane pod kątem identyfikacji i zarządzania potencjalnymi Konfliktami Interesów;
- Zarząd Banku bada każdy przypadek podejrzenia wystąpienia Konfliktu Interesów;
- unika się powiązań personalnych wśród Osób powiązanych z Bankiem;
- w przypadku powiązań personalnych Pracowników Banku/Członków Zarządu Banku/Członków Rady Nadzorczej z Klientami Banku, stosuje się zasadę nieuczestniczenia Pracowników Banku/Członków Zarządu Banku/Członków Rady Nadzorczej w procesach decyzyjnych dotyczących Klienta;
- osoba powiązana z Bankiem może zostać poproszona o odstąpienie od podejmowania czynności zawodowych przy realizacji określonej transakcji lub od uczestnictwa w zarządzaniu potencjalnym Konfliktem Interesów;
- osoba powiązana z Bankiem jest zobowiązana do stosowania zasad dotyczących transakcji na rachunek własny;
- osoby powiązane z Bankiem zobowiązane są do zgłaszania otrzymanych i wręczanych korzyści majątkowych i stosowania się do zasad obowiązujących w tym zakresie;
- istnieje okresowa kontrola adekwatności systemów i mechanizmów kontroli Banku.

Bank zachowuje w poufności informacje, które otrzymuje od swoich Klientów. Informacje poufne są udostępnione wyłącznie osobom lub instytucjom upoważnionym do ich otrzymania. W tym celu, Bank zapewnia istnienie i przestrzeganie procedur zapewniających kontrolę nad udostępnianiem informacji poufnych. Zasady traktowania informacji poufnych określają procedury dotyczące ochrony danych osobowych i informacji wrażliwych oraz zarządzania systemami informatycznymi.

Ogólne zasady wynagradzania

Zgodnie z Polityką wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Jeleśni co najmniej raz w roku Rada nadzorcza weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych Pracowników Banku w okresie rocznym. Za rok 2021 wskaźnik ten wynosił 2,77.

IX. Wskaźniki ilościowe (art.447 CRR).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2021
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (tys. zł)	5.301
2	Kapitał Tier 1 (tys. zł)	5.301
3	Łączny kapitał (tys. zł)	5.301

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	1708
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	24,83
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	24,83
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	24,83
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	
Wskaźnik dźwigni		
13	Miara ekspozycji całkowitej	68.409
14	Wskaźnik dźwigni (%)	7,75
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		

EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0
Wskaźnik pokrycia wpływów netto		
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	24.086
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	7.938
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	3.185
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	4.752
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	507
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*		
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	48.999
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	27.404
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	179

X. Informacje podlegające ujawnieniu w zakresie ryzyka płynności zgodnie z rekomendacją 18 Rekomendacji P.

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi procedurami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Płynność finansową Banku w głównej mierze kształtują środki ulokowane przez podmioty niefinansowe. Po stronie aktywnej w większości są one zagospodarowywane w akcji kredytowej Banku a pozostałe, niewykorzystane w bieżącej działalności środki w formie składane są jako lokaty w Banku Zrzeszającym.

Dla bezpieczeństwa działania Banku ważne jest utrzymywanie zróżnicowanych źródeł finansowania aktywów.

W celu zwiększenia poziomu ich dywersyfikacji Bank będzie podejmował działania służące systematycznemu wzrostowi salda i poziomu stabilności środków zdeponowanych w formie lokat, pozyskiwanych od gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych. Od poziomu stabilnej bazy depozytowej Banku jest bowiem ściśle uzależniona możliwa skala rozwoju akcji kredytowej, w szczególności zaangażowania w kredyty długoterminowe, w tym w kredyty udzielane w konsorcjach z Bankiem Zrzeszającym i Bankami Spółdzielczymi.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE,
- 4) podejmowanie działań w celu osiągnięcia nadzorczych miar płynności,

wynikających z Pakietu CRD IV / CRR.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku uwzględnia strukturę i kompetencje wynikające z Regulaminu Organizacyjnego Banku Spółdzielczego w Jeleśni. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, istniejący w Banku podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna / transakcyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Zarządzanie ryzykiem płynności jest realizowane w ramach funkcjonującego w Banku systemu zarządzania, obejmującego system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej, zapewniającego funkcji podejmowania ryzyka. System zarządzania ryzykiem płynności i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach, tzw. liniach obrony, gdzie:

- 1) pierwsza linia obrony – obejmuje zarządzanie ryzykiem płynności w działalności operacyjnej na podstawie m.in. regulacji wewnętrznych Banku i ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku i przyjętymi w Banku standardami rynkowymi; w ramach tej linii działania realizują komórki organizacyjne umiejscowione w Oddziale Banku;
- 2) druga linia obrony – obejmuje zarządzanie ryzykiem płynności poprzez identyfikację, pomiar, ocenę, monitorowanie, kontrolowanie i raportowanie tego ryzyka, a także monitoring przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do pierwszej linii obrony w ramach monitorowania pionowego; linię tę stanowią w Banku komórki organizacyjne w Centrali Banku, w szczególności RS, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych i dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania;
- 3) trzecia linia obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem płynności i systemu kontroli wewnętrznej w ramach tego ryzyka; zgodnie z Zasadami organizacji i działania audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS, funkcję tę pełni właściwa komórka audytu wewnętrznego Spółdzielni.

Za monitorowanie i zarządzanie bieżącą płynnością Banku odpowiedzialny jest Główny Księgowy. W ramach odpowiedzialności, ryzyko płynności przypisane jest do Zespołu Analizy Ryzyk i Sprawozdawczości. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach stanowienia (zarządzania) i kontroli limitów odpowiedzialny jest Zarząd Banku. W ramach systemu zarządzania ryzykiem w Banku, nadzór nad ryzykiem płynności sprawuje Prezes Zarządu. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocena adekwatności i skuteczności tego systemu. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, opracowania, wprowadzania i aktualizacji procedur, w tym stanowienia i kontroli limitów ryzyka, w ramach nadanych im kompetencji decyzyjnych odpowiedzialny jest Zarząd Banku oraz Stanowisko ds. zgodności.

Zespół Analizy Ryzyk i Sprawozdawczości dokonuje pomiaru i monitoruje płynność finansową Banku za pomocą analizy:

- 1) urealnionej luki płynności;
- 2) wskaźników płynności i stabilności bazy depozytowej;
- 3) osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych podmiotów niefinansowych;
- 4) koncentracji dużych depozytów;
- 5) zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów,
- 6) nadzorczych miar płynności;
- 7) szokowej;
- 8) systemu limitów.

W ramach monitorowania i ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje system limitów płynnościowych wyznaczających górną granicę akceptowanego w Banku poziomu ryzyka płynności, gdzie wyodrębnia się limity zewnętrzne (głównie wskaźnik płynności

krótkoterminowej (LCR - Liquidity Coverage Ratio) oraz wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR - Net Stable Funding Ratio), rozumiane jako nadzorcze miary płynności, limity utrzymujące całościowe narażenie Banku na ryzyko płynności na poziomie zgodnym ze Strategią działania Banku i wewnętrzne limity wewnętrzne limity, ustalone w miarę potrzeb lub w wyniku wykonywania postanowień regulacji wyższego rzędu, ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko płynności w zakresie czynności operacyjnych.

Proces zarządzania ryzykiem płynności objęty jest Systemem Informacji Zarządczej, w ramach którego sporządzane są cykliczne raporty płynnościowe. Raport zawierający aktualną analizę ryzyka płynności wraz z poziomem wykorzystania limitów przekazywany jest Zarządowi banku w okresach miesięcznych a Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Polityka w zakresie zarządzania płynnością jest wspomagana umową zrzeczeniową, obejmującą w szczególności utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za banki spółdzielcze, finansowanie w ciągu dnia operacyjnego poprzez zagospodarowanie nadwyżek środków finansowych zrzeczonych banków poprzez przyjmowanie depozytów, sprzedaż bonów skarbowych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym, udzielanie Bankom Spółdzielczym lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych. Bank w przypadku wzrostu zapotrzebowania na środki płynne może skorzystać z przyznanego w Banku Zrzeszającym limitu debetowego i limitu alokacyjnego. W roku 2021 Bank nie korzystał z powyższych limitów.

Bank przystąpił do Spółdzielni Systemu ochrony Zrzeszenia BPS, co zapewnia mu bezpieczeństwo i stabilność funkcjonowania. Podpisanie umowy miało na celu zapewnienie płynności i wypłacalności oraz możliwość udzielenia pomocy finansowej.

Bank na datę 31.12.2021 roku oraz na datę sporządzania informacji wykazywał nadwyżką płynności (rozumianą, jako maksymalna kwota środków o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego poziomu).

Wielkość miar płynności – wskaźnik LCR i NSFR na 31.12.2021 r.

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
<i>NSFR – nadzorcza miara płynności długoterminowej</i>	182%	100%
<i>LCR - wskaźnik</i>	432%	100%

Wskaźniki charakterystyczne dla LCR na 31.12.2021 r.

<i>Nazwa</i>	<i>31.12.2021 r.</i>
<i>Zabezpieczenie przed utratą płynności</i>	24 086
<i>Wpływy środków pieniężnych netto</i>	4 752
<i>Wskaźnik pokrycia wpływów netto</i>	507%

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji medialnych;
- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów;
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych w Banku;
- okresowo duża koncentracja depozytów pod względem dużych depozytariuszy;
- konieczność pozyskania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- istnienie nadpłynności, co może mieć niekorzystny wpływ na wynik finansowy.

Bank dywersyfikuje swoje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego;

- ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- różne terminy wymagalności depozytów;
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe, bieżące itp.

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- bezwzględne przestrzeganie limitów nadzorczych;
- stosowanie wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko;
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności;
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacjach skrajnych;
- określenie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;
- systematyczne przeprowadzanie kontroli ryzyka płynności przez Głównego Księgowego;

Podstawowe pojęcia w procesie pomiaru i monitorowania ryzyka płynności:

- płynność śróddzienna - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- płynność krótkoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- ryzyko płynności – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnej straty.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych badając wpływa zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych na możliwość utrzymania płynności przez Bank. Bank przeprowadza następujące testy: test warunków skrajnych badający wzrost zagrożenia utraty płynności śróddziennej, przy założeniu zwiększenia zapotrzebowania na środki i ich wpływ na zdolność Banku do obsługi zobowiązań, których skala skrajnie wzrasta; test warunków skrajnych badający wzrost zagrożenia utraty płynności, przy założeniu zwiększenia zapotrzebowania na środki i ich wpływ na zdolność Banku do obsługi zobowiązań, których skala skrajnie wzrasta; test warunków skrajnych badający wpływ 20% spadku wartości aktywów płynnych określonych zgodnie z definicją Rozporządzenia CRR, na poziom wskaźnika LCR, test warunków skrajnych badający okres maksymalnej obsługi klientów w przypadku powiększonej dynamiki wypływu środków oraz testy odwrócone przeprowadzając analizę przyczynową, zakładając spadek wskaźnika LCR poniżej minimalnej wartości regulacyjnej, określając realne spadki przepływów netto, definiujących przedmiotowy spadek, tj. Bank szacuje zmianę następujących czynników (z uwzględnieniem ich struktury):

- a) Aktywa płynne;
- b) Odpływy płynności;
- c) Wpływy płynności.

XI. Ryzyko kredytowe – informacja w sprawie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014). Zgodnie z załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni;
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone. Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Bank nie posiada ekspozycji restrukturyzowanych na dzień 31.12.2021 r.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane zaangażowanie Banku w kredyty nieregularne (wartość kapitału) na 31.12.2021 r.

PODMIOTY WG KLASY RYZYKA	1 rok
I. KREDYTY REGULARNE	
Kredyty normalne	19269 ,00
Kredyty dla przedsiębiorstw i spółdzielni	2635,00
Kredyty rolnicze	0,00
Kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych	2163,00
Kredyty dla osób fizycznych	10173,00
Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego	3803,00
Pod obserwacją	
Kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych	495,00
II.KREDYTY NIEREGULARNE	
Kredyty zagrożone	0,00
Poniżej standardu	0,00
Wątpliwe	0,00
Stracone	204,00
RAZEM	19 473,00

*Zarząd Banku Spółdzielczego
w Jeleśni*